

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 7.3.2013
COM(2013) 122 final

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET,
RÅDET, EUROPEISKA EKONOMISKA OCH SOCIALA KOMMITTÉN OCH
REGIONKOMMITTÉN**

Smart lagstiftning - tillgodose de små och medelstora företagens behov

{SWD(2013) 60 final}

Smart lagstiftning – tillgodose de små och medelstora företagens behov

1. Inledning

Små och medelstora företag utgör ryggraden i den europeiska ekonomin och bidrar väsentligt till innovation, tillväxt och skapande av sysselsättning. I EU sysselsätter cirka 20,7 miljoner små och medelstora företag 67 % av arbetskraften i den privata sektorn. En nyligen genomförd undersökning visar att 85 % av nettoökningen i fråga om nya arbetstillfällen i EU mellan 2002 och 2010 skapades av små och medelstora företag. Detta visar tydligt deras betydelse för ekonomisk tillväxt och skapande av sysselsättning i Europa¹.

De små och medelstora företagen utvecklas bäst i ett företagsklimat i vilket regleringen tar hänsyn till deras behov, samtidigt som fastställda politiska mål fullföljs. Reglering är nödvändig på den inre marknaden för att skapa lika villkor genom att garantera rättvis konkurrens, bidra till människors hälsa och säkerhet samt skydda miljön, arbetstagare och konsumenter. Det är ett instrument genom vilket EU:s offentliga politiska mål uppnås till gagn för Europas medborgare. Detta instrument bör utformas med små och medelstora företag i åtanke.

Sedan antagandet av småföretagsakten (Small Business Act) har en minskning av de administrativa bördorna och hänsynstagande genom att lyssna till de små och medelstora företagen varit fast förankrade i kommissionens arbete. I kommissionens meddelande ”Att minska regelbördan för små och medelstora företag – Anpassning av EU:s regler till småföretagens behov” från 2011 tas detta arbete ett steg vidare. Det bygger på principen ”tänk småskaligt först” som anges i småföretagsakten, som kräver att man tar hänsyn till konsekvenserna för små och medelstora företag vid utformningen av lagstiftning och att befintlig lagstiftning förenklas². Genom småföretagsakten infördes möjligheten till undantag för mikroföretag från bestämmelserna när det är berättigat och regellättnader för små och medelstora företag³. Nyligen rekommenderades i uppdateringen av meddelandet om industripolitiken⁴ förenklingar av regler och administration, särskilt för små och medelstora företag och framhöll betydelsen av ett enkelt, stabilt och förutsägbart långsiktigt regelverk för investering i ny teknik och innovation. Slutligen kommer det nya programmet om lagstiftningens ändamålsenlighet och resultat (Regulatory Fitness and Performance Programme, nedan kallat *Refit-programmet*) att göra det möjligt att identifiera möjligheter till förenklingar, onödiga regelkostnader och områden för resultatförbättring till en integrerad och stabil del av utformningen av politiken och programplaneringen⁵.

¹ http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/facts-figures-analysis/performance-review/files/supporting-documents/2012/do-smes-create-more-and-better-jobs_en.pdf

² KOM(2008) 394 slutlig, s. 7.

³ Kommissionens meddelande ”Att minska regelbördan för små och medelstora företag – Anpassning av EU:s regler till småföretagens behov”, KOM(2011) 803.

⁴ COM(2012) 582 final – Meddelande från Europeiska kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt regionkommittén - En starkare europeisk industri för tillväxt och ekonomisk återhämtning - Uppdatering av meddelandet om industripolitiken.

⁵ COM(2012) 746 final http://ec.europa.eu/governance/better_regulation/documents/com_2013_en.pdf

I detta meddelande undersöks framstegen på följande områden:

- Tillämpning av undantag för mikroföretag.
- Införandet av regellättnader för små och medelstora företag.
- Införandet av en resultatavla för små och medelstora företag.
- Säkerställandet av lagstiftningens ändamålsenlighet.

Kommissionen identifierar också de framtida åtgärder som kommer att vidtas för små och medelstora företag vid utformningen av politiken och programplaneringen.

2. Undantag för mikroföretag från EU-lagstiftning

Innan Europeiska kommissionen föreslår nya initiativ eller översyner av befintlig EU-lagstiftning utförs ett omfattande förberedande arbete. Detta börjar med offentliggörandet av färdplaner som informerar berörda parter om tänkbara kommissionsinitiativ, tillgängliga uppgifter och planerat förberedande och rådgivande arbete. Dessa färdplaner innehåller uppgifter om ursprunglig problemformulering, syften, alternativ, preliminär bedömning av konsekvenserna och den planerade tidsplanen. De är offentliga handlingar och en rad berörda parter – från små och medelstora företag till arbetsmarknadsparterna – kan lämna synpunkter på dem, vilket också sker i praktiken. Färdplanerna anger också när och hur berörda parter kommer att rådfrågas⁶. Kommissionens bedömer de potentiella ekonomiska, sociala och miljömässiga konsekvenserna av samtliga sina förslag med stor inverkan genom konsekvensbedömningar. De innehåller olika alternativ för hur man kan hantera problemen, av vilket ett av dem alltid måste vara ett alternativ med oförändrad situation. Konsekvensbedömningarna genomgår en oberoende kvalitetskontroll innan kommissionen antar sitt förslag.

Genom konsekvensbedömningen strävar kommissionen efter att undvika onödigt betungande regelverk. Den analyserar huruvida mikroföretag kan undantas från att omfattas av initiativet, utan att undergräva det potentiella förslagens syfte.

Exempel på undantag för små och medelstora företag som har antagits av EU:s lagstiftare och som håller på att införlivas av medlemsstaterna:

- Små butiker som säljer elektrisk och elektronisk utrustning behöver inte reservera extra utrymme för att uppfylla skyldigheten om återtagande enligt det nya direktivet om avfall som utgörs av eller innehåller elektrisk och elektronisk utrustning⁷. Skyldigheten om återtagande gäller bara återförsäljningsbutiker med en yta som överstiger 400m².

Exempel på undantag för små och medelstora företag som har föreslagits av kommissionen och som nu är föremål för EU:s lagstiftningsförfarande:

⁶ På det socialpolitiska området, görs exempelvis genom fördraget samråd med arbetsmarknadens parter obligatoriska innan kommissionen kan lägga fram förslag.

⁷ Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/19/EU av 4 juli 2012 om avfall som utgörs av eller innehåller elektrisk eller elektronisk utrustning (WEEE), EUT L 197, 24.7.2012, s. 38.

- Tillverkare som ansvarar för mindre än 500 *nybilsregistreringar* per år undantas från kravet på att ha ett koldioxidmål enligt kommissionens förslag till förordning om ändring av förordning (EG) nr 443/2009 om utsläpp från bilar⁸.
- Vissa kategorier av fordon som körs inom en radie på mindre än 100 km från företagets etableringsort föreslås undantas från förordning (EG) nr 561/2006 och därför från kravet på färdskrivare⁹.
- Det föreslås i en ny allmän uppgiftsskyddsförordning¹⁰ att företag med färre än 250 anställda inte behöver ett uppgiftsskyddsombud och att särskilda åtgärder måste övervägas för små och medelstora företag i samband med kommissionens delegerade akter i syfte att ytterligare specificera kriterierna för att bedöma om det behövs en konsekvensbedömning av uppgiftsskyddet.
- Små och medelstora företag med färre än 250 anställda behöver inte uppfylla kravet i kommissionens förslag om kvinnor i bolagsstyrelser¹¹, enligt vilket företag som har mindre än 40 % företagsexterna styrelsemedlemmar ska tillämpa transparenta urvalsförfaranden som grundas på neutrala urvalskriterier för att uppnå 40 % senast den 1 januari 2020.

Konsekvensbedömningarna har också visat att det inte alltid är möjligt att undanta mikroföretag. De kan till exempel inte undantas när det finns tydliga bevis på att ett undantag av dem skulle innebära att målen i förordningen inte kan uppnås exempelvis när det gäller att skydda arbetstagarna eller konsumenterna. De kan inte undantas från EU-fördragets krav på skydd av exempelvis de grundläggande rättigheterna. Slutligen kan de inte undantas om lagstiftningen särskilt inriktas mot små företag såsom brevlådeföretag¹², vilka kringgår lagstiftningen om exempelvis tjänster och konkurrens. I sådana fall där mikroföretag inte kan undantas från lagstiftningsförslagen ska analysen och orsakerna förklaras i konsekvensbedömningen.

Gränser för möjliga undantag:

- När problemet med att EU:s minimistandarder för arbetarskydd kringgås genom brevlådeföretag¹³ togs upp mot bakgrund av *direktivet om utstationering av arbetstagare* blev det tydligt att mikroföretag inte kunde uteslutas. Detta berodde på att sådana

⁸ Kommissionens förslag till förordning om ändring av förordning (EG) nr 443/2009 för att fastställa tillvägagångssätten för att till 2020 uppnå målet att minska koldioxidutsläppen från nya personbilar, COM(2012) 393.

⁹ Kommissionens förslag till förordning om ändring av rådets förordning (EEG) nr 3821/85 om färdskrivare vid vägtransporter och om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 561/2006, KOM(2011) 451.

¹⁰ COM(2012) 11.

¹¹ Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om en jämnare könsfördelning bland icke verkställande styrelseledamöter i börsnoterade företag och därmed sammanhängande åtgärder, COM(2012) 614 final.

¹² Brevlådeföretag är företag som har inrättats i syfte att dra fördel av juridiska kryphål samtidigt som de inte själva tillhandahåller någon tjänst till kunderna, utan snarare utgör ett främre led för tjänster som tillhandahålls av deras ägare. Sådana företag är normalt mycket små och består ofta enbart av en brevlåda, därav namnet.

¹³ Företag som det är formellt etablerade i en viss medlemsstat utan koppling till deras verksamhet i syfte att undvika bestämmelser i en annan medlemsstat.

brevlådeföretag, nästan per definition, är mikroföretag och att utesluta dem skulle ha undergrävt åtgärdens huvudsakliga mål att stoppa otillbörliga affärsmetoder och orättvis behandling av anställda.

- I kommissionens förslag till en ny *förordning om narkotikaprekursorer* var ett allmänt undantag för mikroföretag omöjligt, eftersom detta skulle ha skapat ett lätt sätt att undergräva lagstiftningens mål. Narkotikasmugglare kunde ha etablerat sig som mikroföretag i syfte att undgå myndigheternas kontroller. Samtidigt tar det befintliga regelverket redan hänsyn till de särskilda behoven hos mikroföretagen eftersom de nuvarande tröskelvärdena gör det möjligt för företagen att sälja eller köpa narkotikaprekursorer under vissa kvantiteter som undantas från de flesta skyldigheter.

3. Tonvikt på regellättnader för små och medelstora företag

När undantag inte är möjliga försöker man skräddarsy lagstiftningsförslag för små och medelstora företag, som till exempel genom att införa ett lättare regelverk för mindre företag, lägre avgifter, osv¹⁴.

Exempel på regellättnader för små och medelstora företag som nyligen antagits av EU:s lagstiftare och som nyligen har trätt i kraft eller håller på att införlivas av medlemsstaterna:

- Små och medelstora företag uppmuntras, men är inte skyldiga, att genomföra en energibesiktning enligt det nya direktivet om energieffektivitet 2012/27/EU. Medlemsstaterna får inrätta stödordningar för små och medelstora företag, däribland om de har ingått frivilliga överenskommelser, för att täcka kostnader, både för en energibesiktning och genomförandet av mycket kostnadseffektiva revisionsrekommendationerna.
- Mikroföretag kan nu välja enklare sätt att visa att varje styckvis framställd byggprodukt som de släpper ut på marknaden uppfyller tillämpliga produktstandarder i enlighet med förordning (EU) nr 305/2011.

Exempel på regellättnader för små och medelstora företag som har föreslagits av kommissionen och som nu är föremål för EU:s lagstiftningsförfarande:

- Kommissionen har lagt fram förslag om att göra det lättare för små och medelstora företag att delta i offentlig upphandling. Anbudsgivare för offentlig upphandling kan lämna in en egen försäkran, istället för ursprungliga handlingar eller intyg, som visar att de uppfyller kriterierna för stödberättigande. Bara den anbudsgivare som tilldelas kontraktet ombeds lämna de ursprungliga handlingarna. Att dela upp anbud i mindre partier kommer att uppmuntras. Tillsammans med en ökad användning av e-upphandling underlättar dessa nya regler i det föreslagna *direktivet om offentlig upphandling*¹⁵ små och medelstora företags deltagande i kontrakt till ett värde av cirka 18 % av EU:s BNP.

¹⁴ KOM(2011) 803, s. 6.

¹⁵ KOM(2011) 896.

Vidare låter vissa delar av EU-lagstiftningen varje medlemsstat att bestämma om den vill införa regellättnader för små och medelstora företag (t.ex. i fråga om information till och samråd med arbetstagarna¹⁶, livsmedelshygien¹⁷, avfall¹⁸ och årsredovisningar¹⁹).

4. Resultattavlan för små och medelstora företag

Kommissionen offentliggör en årlig resultattavla²⁰ som omfattar regleringsmässiga initiativ som förväntas ha en betydande inverkan på små och medelstora företag. Resultattavlan ger alla berörda parter, bland annat nätverk av nationella företrädare för små och medelstora företag, möjlighet att se var och hur framstegen i fråga om lagstiftning som är av relevans för små och medelstora företag görs på EU-nivå. Den gör det möjligt att spåra framsteg i lagstiftningsarbetet från kommissionens förslag till genomförandet i medlemsstaterna. I resultattavlan beskrivs de viktigaste frågorna och vilka ståndpunkter som tagits avseende dessa genom hela lagstiftningsarbetet, man markerar om regelbördan ökat eller minskat i de olika stadierna från kommissionens antagande av förslaget till genomförandet. Övervakningen av genomförandet i medlemsstaterna kommer att göra det möjligt att bedöma resultatet på den nivå som direkt påverkar företagen på grundval av bästa praxis²¹. Den kommer att redogöra för hur olika strategier för genomförandet påverkar det övergripande resultatet.

De viktigaste rättsakterna och lagstiftningsförslagen som noga övervakas i resultattavlan angavs i rapporten ”Att minska regelbördan för små och medelstora företag – anpassning EU:s regler till småföretagens behov” i november 2011²². Av de 13 förtecknade initiativen har kommissionen antagit tre förslag²³ som anges i årets resultattavla. I resultattavlan rapporteras också om andra initiativ som under 2012 ansågs ha en betydande inverkan på små och medelstora företag.

5. Stöd till och samråd med små och medelstora företag

5.1 Samråd med små och medelstora företag – Allmänna aspekter

¹⁶ Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/14/EG av den 11 mars 2002 om inrättande av en allmän ram för information till och samråd med arbetstagare.

¹⁷ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 av den 28 januari 2002 om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftning, om inrättande av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet och om förfaranden i frågor som gäller livsmedelssäkerhet. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 852/2004 av den 29 april 2004 om livsmedelshygien. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 853/2004 av den 29 april 2004 om fastställande av särskilda hygienregler för livsmedel av animaliskt ursprung. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 854/2004 av den 29 april 2004 om fastställande av särskilda bestämmelser för genomförandet av offentlig kontroll av produkter av animaliskt ursprung avsedda att användas som livsmedel.

¹⁸ Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG av den 19 november 2008 om avfall.

¹⁹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/6/EU av den 14 mars 2012 om ändring av rådets direktiv 78/660/EEG om årsbokslut i vissa typer av bolag vad gäller mikroenheter.

²⁰ Se kommissionens arbetsdokument som bifogas detta meddelande.

²¹ http://ec.europa.eu/dgs/secretariat_general/admin_burden/best_practice_report/best_practice_report_en.htm

²² Se bilaga II till kommissionens meddelande KOM(2011) 803.

²³ Förslag till ett reviderat direktiv om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter (KOM(2012) 11) och förslag till ett reviderat direktiv om offentlig upphandling (KOM(2011) 896). Förslaget till ett reviderat direktiv om avfall som utgörs av eller innehåller elektrisk och elektronisk utrustning har redan lett till ett reviderat direktiv 2012/19/EU av den 4 juli 2012 om avfall som utgörs av eller innehåller elektrisk och elektronisk utrustning (WEEE).

Små och medelstora företag och organisationer som företräder deras intressen är intresserade av att få veta vilka nya lagstiftningsinitiativ som övervägs inom kommissionen, vilken inverkan de kan ha och när företagen kan lämna synpunkter under förberedelseprocessen. De har välkomnat offentliggörandet av färdplanerna och många små och medelstora företag har bett om att i ett tidigare skede få information om kommande samråd. Kommissionen uppdaterar sina normer för samråd och planerar att offentliggöra en löpande tidsplan för planerade samråd på webbplatsen "Din röst i Europa". Den har också inrättat en varningsmekanism i öppenhetsregistret för att informera berörda parter om färdplaner och kommande samråd.

Genom småföretagsakten har man också infört en stark styrningsmekanism som bygger på ett nära samarbete med medlemsstaterna och berörda parter i små och medelstora företag. Genomförandet av småföretagsakten stöds nu av företrädarna för små och medelstora företag, ett nätverk av företrädare på hög nivå från medlemsstaterna. Inrättandet av en enda kontaktpunkt för alla frågor som rör småföretagsakten i medlemsstaterna har stärkt tillämpningen av dess principer och gör det möjligt för medlemsstaterna att utbyta bästa praxis. För att direkt involvera berörda parter deltar representativa branschorganisationer för små och medelstora företag på europeisk nivå som observatörer i nätverkets möten. Syftet med denna verksamhet är att se till att en minskning av regelbördan prioriteras i medlemsstaterna genom ett ökat utbyte av bästa praxis. Nätverket har exempelvis varit avgörande för att minska tiden för att starta ett företag i Europa²⁴. I medlemsstaterna har utnämningen av en företrädare för små och medelstora företag och genomförandet av testet för små och medelstora företag införts som kriterier för medlemsstaterna för att få småföretagsinriktat stöd från Europeiska regionala utvecklingsfonden²⁵.

Regelbundna årliga möten mellan sammanslutningar av små och medelstora företag och kommissionen hålls nu också för att fastställa och övervaka relevanta prioriterade initiativ för små och medelstora företag i kommissionens arbetsprogram (se bilaga II i kommissionens arbetsdokument som bifogas detta meddelande) om förväntade konsekvenser för små och medelstora företag. Kommissionen använder Enterprise Europe Network (EEN) för att samråda med små och medelstora företag, inklusive mikroföretag, direkt om kommande lagstiftning (småföretagspanelens samråd) och samla in deras synpunkter på den befintliga EU-lagstiftningen (småföretagsdatabasen för återkoppling). Branschorganisationer och medlemsstaterna har välkomnat en sådan utveckling som viktig för småföretagspolitiken i EU.

Kommissionen anordnade dessutom konferenser med små och medelstora företag från Tyskland, Nederländerna, Sverige, Förenade kungariket, Polen och Italien under 2012. Dessa konferenser gav företagare från små och medelstora företag och mikroföretag möjlighet att ta upp sina problem på olika områden som arbetsrätt, reglering av saluföring av produkter och tillhörande process för fastställande av europeiska produktstandarder som bekräftar produkternas överensstämmelse med rättsliga krav, hälsa och säkerhet, miljö, moms, livsmedelshygien och märkning. Konferenserna gav också möjlighet till personlig diskussion

²⁴ http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/business-environment/start-up-procedures/progress-2011/index_en.htm

²⁵ KOM(2011) 615 slutlig/2.

och utbyte av detaljerade uppgifter och synpunkter. De uppgifter som samlas in ger underlag för Refit-programmets kartläggning och programplanering.

Kommissionen samråder också regelbundet med småföretagsorganisationer genom samråd med arbetsmarknadens partner och inom ramen för kommittéerna för dialogen mellan arbetsmarknadens parter. Sammanslutningarna av små och medelstora företag har aktivt bidragit till utformningen och genomförandet av arbetsprogrammet för arbetsmarknadens parter på europeisk nivå 2012 – 2014²⁶.

Slutligen har småföretagsperspektivet blivit en central del för högnivågruppen för administrativa bördor, en expertgrupp som inrättades 2007 för att bistå kommissionen i dess arbete för att minska de administrativa bördorna till följd av EU-lagstiftning. Kommissionen förlängde nyligen gruppens mandat till oktober 2014²⁷. Gruppen kommer att ge råd om EU:s rättsliga åtgärder som antagits av parlamentet och rådet enligt programmet för minskade administrativa bördor och undersöka hur EU:s 27 medlemsstater har genomfört dessa åtgärder. Små och medelstora företag kommer att höras om i vilken utsträckning de vidtagna åtgärderna har gjort en verklig skillnad för dem. Detta arbete kommer att underlätta utbytet av information mellan medlemsstaterna om olika sätt att genomföra EU:s lagstiftning och bidra till en bättre förståelse för den slutliga inverkan av de åtgärder som vidtas.

5.2 *Samråd om de tio rättsakter som är mest betungande*

Kommissionen uppmanade småföretagen och branschorganisationer som företräder deras intressen att fastställa de tio rättsakter som de anser vara mest betungande i ett öppet EU-övergripande internetbaserat samråd från och med oktober till och med december 2012. Dessa kunde väljas ut från en icke-uttömmande förteckning eller väljas ut fritt. De ombads inte motivera eller förklara sina val, även om vissa valde att göra det. De ombads inte heller fastställa om bördan härrörde från EU-lagstiftning eller nationell lagstiftning. Genom samrådet gavs de små och medelstora företagen möjlighet att på ett direkt sätt låta kommissionen ta del av deras svårigheter.

Kommissionens arbetsdokument som bifogas detta meddelande innehåller en sammanfattning av resultaten av samrådet. Alla svar bedöms och uppföljningsåtgärderna kommer att ingå som en del av kommissionens program för lagstiftningens ändamålsenlighet (se avsnitt 6 nedan)²⁸.

Samrådet om de tio mest betungande rättsakterna gav sammanlagt 1 000 svar²⁹. Det riktade sig till enskilda små och medelstora företag (över 600 svar från små och medelstora företag i EU, varav 40% mikroföretag) och organisationer som företräder små och medelstora företags intressen på olika nivåer i EU (nästan 150 svar). Synpunkter inkom från nästan alla EU-medlemsstater och också från vissa länder utanför EU, främst Turkiet.

De politikområden i EU-lagstiftningen som lyftes fram av det högsta antalet enskilda små och medelstora företag och de branschorganisationer som företräder deras intressen förtecknas i bilaga III (se kommissionens arbetsdokument som bifogas detta meddelande).

²⁶ http://www.ueapme.com/IMG/pdf/EUSD_work_prog_2012-2014.pdf

²⁷ http://ec.europa.eu/dgs/secretariat_general/admin_burden/ind_stakeholders/ind_stakeholders_en.htm

²⁸ COM(2012) 746 final http://ec.europa.eu/governance/better_regulation/documents/com_2013_en.pdf

²⁹ Resultaten av samrådet har offentliggjorts på webbplatsen Din röst i Europa.

Reach-förordningen (registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier - förordning (EG) nr 1907/2006) var den EU-åtgärd som oftast togs upp av både enskilda små och medelstora företag och de branschorganisationer som företräder deras intressen. Båda typerna av samrådsdeltagare nämnde också: mervärdesskattelagstiftningen³⁰, direktivet om allmän produktsäkerhet (direktiv 2001/95/EG), direktivet om erkännande av yrkeskvalifikationer (direktiv 2005/36/EG) och direktivet om skydd av personuppgifter (direktiv 95/46/EG). Även om de identifierar olika specifika lagstiftningsåtgärder anser båda kategorier av svarande att avfallslagstiftningen³¹ också är bland de mest betungande tillsammans med arbetsmarknadsrelaterad lagstiftning³². Lagstiftning om färdskrivare vid vägtransporter (förordning (EEG) nr 3821/85), samordning av förfarandena vid offentlig upphandling av byggentreprenader, varor och tjänster (direktiv 2004/18/EG), och den moderniserade tullkodexen (förordning (EG) nr 450/2008) togs också upp bland de tio mest betungande rättsakterna.

6. Svar på samråden med små och medelstora företag

Kommissionen anser att resultaten från samrådet, däribland samrådet om de tio mest betungande rättsakterna ska vara viktiga signaler om vad som berör små och medelstora företag.

Den kommer att följa upp dessa samråd på olika sätt. I första hand håller man på att arbeta med flera inslag i lagstiftningen som identifierades under samrådet:

- *Registrering, utvärdering, godkännande och begränsning av kemikalier (Reach) - förordning (EG) nr 1907/2006: en översyn avslutades under 2012 och antogs i början av 2013. Den understöddes av en rad tematiska studier med synpunkter från mer än 1 600 företag. I översynen dras slutsatsen att Reach-fördraget fungerar väl och bidrar till alla mål som för närvarande kan bedömas³³. Men det framhålls också att andelen av bördan för att uppnå resultatet är oproportionerligt stor för små och medelstora företag och att denna fråga måste tas upp eftersom många fler småföretag kommer att delta i nästa fas av registrering av ämnen fram till 2018. I detta sammanhang konstaterar kommissionen att ändringar i den normativa delen av Reach-förordningen inte kommer att föreslås, men den lämnar särskilda rekommendationer om att minska förordningens inverkan på små och medelstora företag. Det bör dock noteras att ett förslag om att anpassa storleken på de avgifter som ska betalas till Europeiska kemikaliemyndigheten (Echa) i förhållande till företagets storlek övervägs i samband med en ändring av förordning (EG) nr 340/2008.*

³⁰ Gemensamt system för mervärdesskatt - rådets direktiv 2006/112/EG, återbetalning av mervärdesskatt till skattskyldiga personer som inte är etablerade i den återbetalande medlemsstaten men i en annan medlemsstat - rådets direktiv 2008/9/EG.

³¹ Transport av avfall (förordning (EG) nr 1013/2006), ramdirektivet om avfall (direktiv 2008/98) och förteckning över avfall (kommissionens beslut 2000/532/EG).

³² Man hänvisade till följande direktiv i samband med svaren på samrådet: åtgärder för att främja förbättringar av arbetstagarnas säkerhet och hälsa i arbetet - direktiv 89/391/EEG - utstationering av arbetstagare - direktiv 96/71/EG, arbetstidens förläggning - direktiv 2003/88.

³³ COM(2013) 49.

- *Gemensamt system för mervärdesskatt (moms) – rådets direktiv 2006/112/EG:* Kommissionen har offentliggjort ett meddelande³⁴ mot ett enklare, robustare och effektivare mervärdesskattesystem som anpassats till den inre marknaden. Ett åtgärds paket föreslogs av kommissionen under 2012 för att underlätta införandet av en enda mini-kontaktpunkt under 2015 så att beskattningen av telekommunikationstjänster, radio- och televisionssändningar och elektroniska tjänster är bättre lämpad för små och medelstora företag genom att göra det möjligt för tjänsteleverantörer att uppfylla sina skyldigheter inom hela EU genom att lämna en enda mervärdesskattedeclaration och mervärdesskattebetalning i den medlemsstat där de är etablerade. Kommissionen kommer att trycka på för en breddning av denna enda kontaktpunkt. En förbättring som nyligen gjorts är att sedan januari 2013 tillåter lagstiftningen³⁵ medlemsstaterna att införa ett frivilligt system som innebär att företag med en årlig omsättning på mindre än 2 000 000 euro kan skjuta upp utbetalning av mervärdesskatt till skattemyndigheten till dess att de faktiskt har mottagit betalning av sina kunder ("kassamässig redovisning"). Kommissionen har också drivit förbättringar av direktivet om återbetalning av mervärdesskatt för att se till att det fungerar som det är tänkt och underlättar elektronisk inlämning av krav på återbetalning av mervärdesskatt.
- *Direktiv 2001/95/EG om allmän produktsäkerhet:* Som del av "Paketet om produktsäkerhet och marknadskontroll" som antogs den 13 februari 2013 föreslår kommissionen att man ska upphäva direktiv 2001/95/EG och direktiv 87/357/EEG om livsmedelsimiterande produkter och ersätta dem med en förordning om produktsäkerhet för konsumenter. På grund av sakfrågan och syftet med den föreslagna förordningen kan inte de små och medelstora företagen undantas från kraven i förordningen, eftersom regler som syftar till att skydda människors hälsa och säkerhet måste tillämpas oavsett den ekonomiska aktörens storlek. Paketet avspeglar dock den vikt som kommissionen fäster vid småföretagens behov och ger den vägledning och hjälp de behöver för att kunna uppfylla reglerna.
- *Förfarandena vid offentlig upphandling av bygg- och anläggningsarbeten, varor eller tjänster - direktiv 2004/18/EG:* Kommissionen har föreslagit ett nytt direktiv om offentlig upphandling³⁶ under 2011 som fortfarande diskuteras i EU:s lagstiftningsförfarande i Europaparlamentet och rådet. Det skulle underlätta de små och medelstora företagens deltagande i kontrakten, eftersom betydande förenkling införts i procedurerna, inklusive egen försäkran och att mindre partier uppmuntras.
- *Åtgärder för att främja förbättringar av arbetstagarnas säkerhet och hälsa i arbetet, rådets direktiv 89/391/EEG:* Kommissionen har inlett en omfattande utvärdering av åtgärdena under 2012 för att bedöma de viktigaste direktivens relevans, effektivitet och konsekvens och över 20 dotterdirektiv. Resultaten kommer att redovisas under 2015.
- *EU:s avfallslagstiftning:* Under 2013 kommer kommissionen att inleda en omfattande översyn av EU:s avfallspolitik och lagstiftning som omfattar viktiga mål i ramdirektivet om avfall, direktivet om deponering av avfall och direktivet om förpackningar och förpackningsavfall, en efterhandsutvärdering (kontroll av ändamålsenligheten) i fem

³⁴ KOM(2011) 851.

³⁵ Direktiv 2010/45/EG.

³⁶ KOM(2011) 896.

direktiv som rör separata avfallsflöden och en bedömning av hur man bättre kan komma tillrätta med problemet med plastavfall.

- *Arbetstidsdirektivet – direktiv 2003/88*: Kommissionen genomförde en omfattande översyn av detta direktiv under 2010, utifrån vilken den konstaterade att en revidering var nödvändig. Arbetsmarknadens parter deltog i samrådet genom att samtycka till att förhandla om villkoren för en sådan översyn. Arbetsmarknadens parter har dock nyligen meddelat att dessa förhandlingar har upphävts utan att någon överenskommelse uppnåtts. Kommissionen håller för närvarande på att undersöka hur man ska gå vidare.
- *Färdskrivare vid vägtransporter – rådets förordning (EEG) nr 3821/85*: Under 2011 lade kommissionen fram ett förslag till ny *förordning*³⁷ som fortfarande diskuteras i Europaparlamentet och rådet. Små och medelstora företag skulle gynnas eftersom vissa typer av fordon inom en radie på mindre än 100 km från den plats där företaget är beläget inte skulle behöva ha en färdskrivare installerad.
- *Erkännande av yrkeskvalifikationer – direktiv 2005/36/EG*: Under 2011 föreslog kommissionen ett nytt direktiv³⁸ som skulle modernisera det nuvarande direktivet. Det diskuteras fortfarande i Europaparlamentet och rådet. Det skulle hjälpa de små och medelstora företagen, eftersom det skulle underlätta rörlighet för arbetstagare genom att, bland andra åtgärder, inrätta ett europeiskt yrkeskort. Kortet skulle göra det snabbare och lättare för de myndigheter i medlemsstaterna som reglerar dessa verksamheter att avsluta formella förfaranden för erkännande av yrkeskvalifikationer som erhållits i andra medlemsstater. Framgången med och tidpunkten för enskilda rekryteringar kan ha proportionellt sett större konsekvenser för mindre operatörer.

I andra hand ska resultaten bidra till kartläggningen av EU-lagstiftning som utförs inom ramen för det nyligen meddelade programmet om lagstiftningens ändamålsenlighet och resultat (Refit)³⁹. Refit innebär att man i ett första steg kartlägger lagstiftningsmässiga och politiska områden för att identifiera eventuella överdrivna bördor, inkonsekvenser, brister, ineffektiva åtgärder och kumulativa effekter. Uppmärksamhet kommer att ägnas möjlig regelbelastning som uppstår genom det sätt EU-lagstiftningen genomförs på nationell, regional och lokal nivå. Kommissionen kommer att ta hänsyn till de små och medelstora företagens specifika förhållanden och vikten av ett stabilt regelverk, vilket uttryckts under många av samråden med små och medelstora företag.

I vissa fall kommer resultaten av kartläggningen att göra det möjligt att meddela att ett förslag om att revidera lagstiftning snabbt kan inledas eftersom det finns klara belegg för behovet av kostnadsminskning och förenkling av regelverket. I andra fall kan en detaljerad utvärdering vara nödvändig, eftersom det finns en allmän potential för att förenkla reglerna och minska regelverkets bördor, men det krävs ytterligare bedömning. I ännu andra fall kommer ingen omgående uppföljningsåtgärd att behövas, det vill säga när lagstiftningen eller vissa lagstiftningsfrågor anses vara kostnadseffektiva eller när det är för tidigt att bedöma deras resultat eller kostnadseffektivitet.

³⁷ KOM(2011) 451.

³⁸ KOM(2011) 883 slutlig.

³⁹ COM(2012) 746. Se avsnitt 7.

Refit ska också säkerställa samordning och prioritering vid den genomgång av EU:s regelverk som inleddes 2011 för att stärka tillämpningen av principen ”tänk småskaligt först” och att identifiera eventuella ytterligare undantag eller minskade bördor för små och medelstora företag, i synnerhet mikroföretag.

Refits fleråriga planer kommer att offentliggöras och intressenter och andra berörda parter kommer att kunna lämna synpunkter. Därmed kommer berörda parter, inbegripet små och medelstora företag och mikroföretag att ges möjlighet till bättre förståelse och bidra mer till kommissionens arbete.

Refits kartläggning och fleråriga planering kommer att ta hänsyn till det arbete som kommissionen redan åtagit sig, antingen på grund av rättsliga krav i gällande EU-lagstiftning för undersökningar, utvärderingar eller rapporter, eller till följd av dess befintliga utvärderingsplanering. Kommissionen har åtagit sig att regelbundet utvärdera frågan om EU:s lagstiftning har uppnått sina mål, och om det finns enklare och billigare sätt att få samma fördelar, och nå samma resultat⁴⁰. I detta sammanhang kommer kommissionen att undersöka om de små och medelstora företagen finner en lag lätt att förstå och genomföra, samt vad som behöver förbättras. När det i sådana utvärderingar konstateras att det finns möjligheter att införa enklare system, kan detta ge upphov till mer småföretagsvänlig lagstiftning, samtidigt som hänsyn tas till fördragsbaserade krav på samråd inom vissa politikområden och att vederbörlig hänsyn tas till synpunkter från andra berörda parter.

7. Nästa steg

Kommissionen kommer även fortsättningsvis att ägna de små och medelstora företagen noga uppmärksamhet vid sin utformning och översyn av politiken. Refit-programmet kommer att genomföras löpande med resultat, inklusive resultattavlan för små och medelstora företag som årligen offentliggörs och där aktörerna kan lämna sina synpunkter. Samråden och dialogen mellan små och medelstora företag och kommissionen kommer att förbättras ytterligare genom företrädarna för små och medelstora företag, ökad användning av European Enterprise Network och konferenser för små och medelstora företag, samt i samråden med arbetsmarknadens parter. Kommissionen kommer att ytterligare stärka de sätt på vilket den får uppgifter och synpunkter från små och medelstora företag när den reviderar sina riktlinjer för utvärdering och konsekvensbedömning under 2013 respektive 2014. Detta analytiska arbete kommer att kräva ett fullgott faktaunderlag och statistiska uppgifter för att fullt ut kunna bedöma konsekvenserna för små och medelstora företag.

Styrnings- och samrådsmekanismerna i småföretagsakten kommer att spela en central roll i arbetet för att minimera regelbördan för små och medelstora företag och säkerställa ett brett underlag för samråd med och deltagande av småföretagen, inklusive medlemsstaterna. Nätverket av nationella företrädare för små och medelstora företag kommer i stor utsträckning att fortsätta att bidra till övervakningen av kommissionens arbetsprogram för konsekvenserna för små och medelstora företag och att se till att en minskning av regelbördan prioriteras i medlemsstaterna genom ett ökat utbyte av bästa praxis. Regelbundna möten kommer att hållas med branschorganisationerna för de små och medelstora företagen för att noggrant övervaka tillämpningen av principen ”tänk småskaligt först” i kommissionens kommande initiativ som fastställts som prioriteringar. Kommissionen kommer att fortsätta stärka Enterprise Europe

⁴⁰ COM(2012)746. Se även avsnitt 7.

Network (EEN) för att förbättra sin kapacitet att tillhandahålla förklaringar av EU-lagstiftningen och att få små och medelstora företags synpunkter på EU:s lagstiftning via panelerna för små och medelstora företag.

Att ta hänsyn till de små och medelstora företagens perspektiv är ett gemensamt uppdrag. Europaparlamentet och rådet uppmanas att se till att inga onödiga bördor läggs på de små och medelstora företagen i EU:s lagstiftningsprocess. Medlemsstaterna uppmanas att använda de möjligheter som EU:s lagstiftning ger för att minska bördan för små och medelstora företag.

Arbetsdokument från kommissionen

Resultattavlan för små och medelstora företag

Små och medelstora företags prioriterade ärenden i kommissionens arbetsprogram 2013

Resultaten av samrådet om de tio mest betungande rättsakterna